

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 1. november 2012 truffet vedtak i

Sak nr: 74/12 (arkivnr: 201200628-17)

Saken gjelder: Klage fra A på tingrettsdommer B ved X tingrett.

Utvalgsmedlemmer: Unni Sandbukt (leder)
Randi Grøndalen
Jeppe Normann
Svein J. Magnussen
Bjørge Tørresdal

Offentlighet: I medhold av offentleglova § 13, jf. forvaltningsloven § 13, er klagers navn unntatt fra offentlighet. For øvrig er vedtaket offentlig, jf. offentleglova § 3.

Vedtak: Klagen avvises.

Innledning:

Ved brev av 2. august 2012 har A inngitt klage på tingrettsdommer B ved X tingrett. Klagen gjelder dommeratferd. Klagen er forelagt tingrettsdommer B som ved brev av 14. september 2012 har avgitt uttalelse. Utvalget har videre innhentet uttalelse fra partenes prosessfullmektiger. Sorenskriver ved X tingrett, C, er orientert om klagen og har avgitt uttalelse den 19. september 2012.

Ved brev av 31. august 2012 varslet Tilsynsutvalgets sekretariat om mulig avvisning av klagen under henvisning til klagefristen på tre måneder, samt at klagen dels synes å gjelde forhold som kan brukes som grunnlag for anke. Klagen er supplert ved brev av 1. september og 22. september 2012.

Saksfremstilling:

Klagen refererer seg til innklagedes behandling av sak om samvær, bosted og foreldreansvar for partenes felles sønn, samt krav om midlertidig avgjørelse. Saksforberedende møte i saken ble avholdt 20. oktober 2011, og hovedforhandling den 27. februar 2012. Parallelt med denne saken behandlet innklagede begjæring om tvangsbot fra klager pga. manglende overholdelse av samværsretten.

Klager – A – har i hovedsak vist til følgende:

Klager har på grunn av sin helsetilstand ikke kunnet fremsette klagen tidligere.

Innklagede har vridd på opplysningene som fremkom under forhandlingene. Bevisvurderingen er dermed uriktig. Innklagede har også bygget vurderingene på uriktige anførsler. Hun tok i dommen ikke hensyn til at det ikke kunne iverksettes offentlig tilsyn før juli 2012, siden antall timer pr. år er begrenset. I dommen ble klager også stemplet som en dårlig mor uten at dommeren kunne bevise det.

Innklagede ga i rettsmøtet den 20. oktober 2011 klart uttrykk for at hun ikke kom til å avsi midlertidig avgjørelse i klagers favør. Innklagede kom også med en tydelig bemerkning om at motparten ikke ville bli dømt til å betale tvangsbot for samværs sabotasje. Motparten kunne dermed fortsette med sin samværsnekt, og klager ble presset til å inngå et forlik som var fullt ut overensstemmende med motpartens krav.

Innklagede oppførte seg påfallende partsavhengig og diskriminerende i hovedforhandlingen. Dommeren var påvirket av motparten og brukte forhold fra bevisførselen som passet inn i innklagedes forhåndsbestemte konklusjon. Det ble utvist en total mangel på kritikk i forhold til anførsler fra den sakkyndige og motparten.

Innklagede – tingrettsdommer B – har i hovedsak vist til følgende:

Klagen er fremsatt for sent og gjelder i stor grad bevisbedømmelsen. Innklagede kan kun huske hovedtrekkene fra rettsmøtet 20. oktober 2011, hvor det ble enighet om en avtale om samvær med tilsyn frem til hovedforhandling. Partene hadde tidligere inngått tilsvarende avtale, som i hovedtrekk ble forlenget. Innklagede avviser at det ble utøvd utilbørlig dommerpress på partene i forhold til den midlertidige avtalen. Innklagede kan heller ikke huske at det ble fremsatt spesielle uttalelser som kunne tolkes som utilbørlig press eller at det ble tilkjennegitt hva en eventuell kjennelse om midlertidig avgjørelse ville gå ut på.

Innklagede kan ikke huske at klagers prosessfullmektig reagerte på uttalelser verken fra innklagede selv eller fra den sakkyndige. Innklagede bestrider at prosessledelsen var partisk.

Domstolleder – sorenskriver C – har i hovedsak vist til følgende:

Klagen bærer preg av misnøye med dommen og er fremsatt for sent. Den gjelder for det vesentligste forhold som kan overprøves ved rettsmidler. Dersom man mener at dommeren i saksforberedende rettsmøte har presset partene til å inngå forlik, er det vanlig at det fremsettes ønske om å skifte dommer, eller at det fremmes inhabilitetsinnsigelse. Dette er ikke gjort i denne saken.

Prosessfullmektig – advokat D – har i hovedsak vist til følgende:

Klager kunne med rette oppfatte at behandlingen av klager ikke var i samsvar med klagers berettigede forventninger. Heller ikke undertegnede oppfattet at innklagede eller den sakkyndige opptrådte med den objektivitet og upartiskhet som kunne forventes. Dette bygger mer på følelsesmessige inntrykk av hvordan kommunikasjonen foregår enn konkrete juridiske argumenter. Hovedinntrykket er at både innklagede og den sakkyndige i noen grad var forutinntatt og preget av det negative inntrykk man kunne få av klager på grunnlag av dokumentene. Klager ble dermed ikke tatt på alvor og opplevde å bli mistrodd.

Prosessfullmektig – advokat E – har i hovedsak vist til følgende:

Innklagede oppfattes generelt som imøtekommende og profesjonell. I den konkrete sak viste innklagede velvilje og tålmodighet i forhold til klager utover det man kan forvente. Klager har ikke tidligere blitt trodd på sine grove anførsler mot far. Det fremstår dermed ikke som oppsiktsvekkende at retten ikke festet lit til klagers forklaring. Innklagede opptrådte med høflighet og respekt, og var upartisk overfor klager. Undertegnede opplevde ikke at klager ble forsøkt presset til å inngå forlik i rettsmøtet 20. oktober 2011. Klager ble heller ikke forskjellsbehandlet eller diskriminert. Klagers prosessfullmektig fremsatte for øvrig ingen innsigelser mot dommerens opptreden overfor klager.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for behandling

Fristen for å klage en dommer inn for Tilsynsutvalget er tre måneder etter at forholdet fant sted, eventuelt tre måneder etter at klageren ble kjent med eller burde vært kjent med dette forholdet, jf. domstoloven § 237 fjerde ledd. Dersom klagefristen er utløpt, skal klagen som regel ikke tas til behandling. Unntak kan gjøres dersom klager hadde rimelig grunn til å oversitte klagefristen og klagen er fremsatt så snart hindringen opphørte.

Klagen gjelder tingrettsdommer Bs behandling av sak etter barneloven. Saken gjaldt samvær, fast bosted og foreldreansvar. Klagen retter seg mot innklagedes opptreden i rettsmøte den 20. oktober 2011, der klager mener at hun ble utsatt for forlikspres. Den gjelder videre dommerens opptreden og bevisvurdering i forbindelse med hovedforhandlingen og premissene og konklusjonen i den påfølgende dommen. Dom og kjennelse i saken ble avsagt 19. mars 2012.

Den delen av klagen som gjelder dommerens opptreden i rettsmøtet den 20. oktober 2011, er inngitt nesten 10 måneder etter at forholdet fant sted, mens den delen av klagen som gjelder hovedforhandlingen og dommen er inngitt 4-5 måneder etter at forholdet fant sted. Klagefristen er dermed utløpt for alle forhold i klagen.

Klagers ankepunkter mot hovedforhandlingen og dommen gjelder for øvrig forhold som utvalget ikke kan vurdere. Utvalget viser til domstoloven § 236 fjerde ledd, hvor det framgår at utvalget ikke kan vurdere forhold som kan brukes som grunnlag for anke eller gjenåpning. Dette gjelder for eksempel innsigelsene mot dommerens bevisvurdering, anførslene om at dommeren var partisk samt innsigelsene mot domspremissene og dommens innhold. Denne delen av klagen kan dermed avvises uten ytterligere vurdering av om klager hadde rimelig grunn til å oversitte klagefristen.

Tilsynsutvalget har heller ikke funnet grunn til å vurdere den delen av klagen som gjelder dommerens opptreden i rettsmøtet den 20. oktober 2011. Klager har anført at hun hadde helseproblemer i etterkant av rettssaken, og at klagen derfor ikke er inngitt i tide. Utvalget har ikke funnet det godtgjort at klager har hatt slike helseproblemer i tiden etter 20. oktober 2011 at hun ikke har hatt mulighet til å utforme og inngi klage. Tilsynsutvalget har dermed ikke funnet det sannsynliggjort at klager hadde rimelig grunn til å oversitte klagefristen.

Selv om klagefristen er utløpt, har Tilsynsutvalget adgang til å ta en klage opp til vurdering, jf. domstoloven § 237 tredje ledd. Dette gjelder dersom utvalget finner grunn til å vurdere de forhold som fremkommer i klagen. Tilsynsutvalget finner ut fra det som er opplyst at det ikke er grunnlag for å realitetsbehandle den delen av klagen som gjelder rettsmøtet den 20. oktober 2011. Dette fordi det ikke er påvist dommeropptreden som utvalget finner grunn til å vurdere.

Utvalget har etter dette kommet til at klagen skal avvises.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

Klagen avvises.